

цѣлия тонъ, си послужва съ химия на Св. Иоана:

**Ut queant laxis
resonare fibris
mira gestorum
Famuli tuorum
solve polluti
Labbii reatum
Sancte Johannes!**

Първитъ срички на редоветъ започватъ съ: утъ (до), ре, ми, фа, сол, ла, при които—всѣки последующъ е съ цѣлъ тонъ по високъ отъ предишния, съ изключение на четвъртия, който е отдалеченъ на полутонъ отъ третия. Още въ XI в. тѣзи срички придобиватъ значение на тонови означения, като самъ Гвидо ги употребявалъ (сричкитъ) за означаване—не само на хексахорда *c d e f g a*, но и на хексахорда *g a h c¹ d¹ e¹*. Следъ Гвидо—съ помощта на тѣзи срички, сж означавали и хексахорда отъ *f*, и по този начинъ се е получавала цѣлата (пълна) тонова система. Хексахордътъ върху *до* се наричалъ *naturale*, върху *фа* — *molle* (защото съдържа *b rotundum*), върху *солъ* — *dur* (защото съдържа *b quadratum*). Когато *до* се поставя не върху горнитъ три, а върху други тонъ, се причинява **транспозиция**, а преминаването отъ единъ хексахордъ въ други се е наричало **мутация**. Гвидовата *C*. се задържа до XVI в. 1482 испанскиятъ теоретикъ Рамисъ де Пареха предлага една редица отъ 8 срички *Psal-li-tur, per vo-ces is-tas*—и, като следствие отъ това, се явява възприемане на октавата—вмѣсто хексахорда. Той се смѣта за изнамѣрвачъ на **си**, подъ друго име, докато името на седмата сричка **си** се приписва на фламанцитъ — Сюберъ Валранъ и Анселмъ дьо Фландръ (живѣлъ въ Мюнхенъ) и французина Лъомеръ (Lemaire). Октавната система, следъ дълги спорове между теоретичитъ, се въвежда въ срѣдата на XVI в. — въ времето на Царлино. Валрановитъ срички за 8-тъ тона *bo ni ma lo za di se bo* и другитъ, *bo, ce, di, ga, lo, ma, ni* се наричатъ „бобизация“ или „боцедизация“. Тѣ сж се явили, когато теоретичитъ сж били въ разногласие.

Соло, ит. solo = самъ, единъ; означава, че една творба, или частъ отъ

творба, трѣбва да се изпълни отъ единъ инструменталистъ или пѣвецъ. Множествено число — **соли**, означава нѣколко *C-a*. Противоположно на *C.*, е тути — *tutti*=всички; употребява се, когато следъ известно мѣсто, изпълнено отъ единъ инструменталистъ или пѣвецъ *C.*—трѣбва да встъпятъ всички изпълнители отъ една партия (цигулки, виоли, кларинети, хорни) — при творби, въ които една партия е застъпена отъ нѣколко инструмента или пѣвци (оркестрътъ или хоръ). При генералбаса *C.* означава, че ще се свирятъ само басовитъ тонове въ унисонъ или октава — безъ акордитъ.

Солтисъ, Мечиславъ — Soltys, Mieczyslaw — полски композиторъ, род. 7 фев. 1863 въ Львовъ, училъ при Кренъ въ Берлинъ и Жилу въ Парижъ, директоръ на консерватория въ Львовъ. Творби: една симфония, симфонична поема „Бѣглецъ“, единъ клавирконцертъ съ оркестрътъ, и ораториитъ: „Обричането на кралъ Янъ Казимири“ и „Кралицата на полската корона“, оперитъ: „Бабинската република“, „Ниболска“, „Пани Кошанку“ и „Мария“, клавирни нѣща и пѣсни.

Солфѣжъ, ит. solfeggio, фр. solfège — 1) упражнения за пѣние, върху основитъ на елементарната теория за развитие на слуха и ритмичното чувство — чрезъ музикално четене и интониране. 2) Упражнения за вокализация и постановка на гласа, както и упражнения за пѣние—съ или безъ думи. Първитъ *C-и* се явяватъ презъ XVIII в. въ италианскитъ училища, по примѣръ отъ които биватъ въведени и въ Франция; тамъ както и въ Белгия, тѣ сж задължителни за всички ученици въ консерваториитъ.

Солъ, ит. sol — име на тона *G* въ романскитъ народи.

Соната — Sonate — Презъ различнитъ исторически епохи думата *C.* е имала различни значения, — първоначално, тя се е употребявала за означение на инструменталнитъ творби, като противоположно понятие на **кантата** — творба за гласове. *C-та* се среща за пръвъ пѣтъ презъ XVI в. Въ края на XVI и началото на XVII в. се явява едно неясно различие между *C-та*